

STANDARDY OCHRONY DZIECI

obowiązujące
w Żłobku Miejskim w Oleśnie

Aktualizacja dokumentu

L.p. .	Data aktualizacji	Uwagi/wprowadzone zmiany	Data następnej aktualizacji	Podpis Dyrektora Żłobka Miejskiego w Oleśnie
1.	1 sierpnia 2026 roku	Zmiana nazwy dokumentu, wprowadzenie zmian zgodnych ze Standardami opieki nad dziećmi do lat 3 oraz planem OWE.	1 sierpnia 2028 r.	
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				

O nas

Naszym największym dobrem jest dobro dziecka, przygotowujemy je do odnoszenia sukcesów i radzenia sobie z trudnościami. Pragniemy w każdym dziecku rozbudzać ciekawość świata i ludzi, spostrzegawczość i wrażliwość.

Żłobek zapewnia:

- ♥ kompetentnych opiekunów,
- ♥ opiekę, przyjazne, bezpieczne i korzystne dla zdrowia warunki edukacji,
- ♥ warunki prawidłowego rozwoju psychofizycznego i rekreacji,
- ♥ poszanowanie praw dziecka,
- ♥ funkcjonalne i estetyczne sale zajęć
- ♥ przestrzeganie zasad dobra dziecka wyrażonej w Konstytucji oraz praw dziecka wynikających z Konwencji o Prawach Dzieci

Żłobek to miejsce, w którym dzieci czują się bezpiecznie i komfortowo. Zapewniamy im dużo przestrzeni do nauki i zabawy. W naszym żłobku dziecko nie będzie czuło się osamotnione. Wspólna zabawa z dziećmi pozwoli mu poznać smak przyjaźni i radości.

Stwarzamy każdemu dziecku szansę rozwoju na miarę jego możliwości. Chcemy wychować dziecko z bogatą wyobraźnią twórczą, zdolne do spontanicznej ekspresji własnych uczuć i myśli, otwarte na pomysły i inspiracje płynące od innych osób oraz gotowe szukać nowych, lepszych i oryginalnych rozwiązań.

W naszym żłobku pracuje wykwalifikowana kadra, która stwarza dzieciom optymalne warunki do rozwoju przy wykorzystaniu różnorodnych form i metod otwartego stylu pracy. W pracy z dziećmi opiekunki wykorzystują wiele pomocy dydaktycznych, stosując nowatorskie metody pracy .

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	4
II. Dotychczasowe działania, które przynosiły pozytywne efekty w ochronie dziecka przed przemocą.....	6
III. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników.....	7
IV. Zasady bezpiecznej relacji personel-dziecko.....	8
V. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci.....	10
VI. Jak rozpoznać przemoc wobec dziecka ?.....	11
VII. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka niepełnosprawnego oraz chorego przewlekłe.....	12
VIII. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka.....	12
IX. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego:	13
X. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka w żłobku przez pracownika jednostki:.....	14
XI. Ważne telefony i adresy.....	14
XII. Procedury przeglądu standardów ochrony dzieci.....	16
Załącznik nr 1 – Protokół interwencji.....	17
Załącznik nr 2 – Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci.....	18
Załącznik nr 3 – Wzór ankiety.....	19

I. Wprowadzenie

Naczelną i niepodważalną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Żłobka Miejskiego w Oleśnie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie, poprzez wspieranie go w rozwoju i rozpoznawanie jego potrzeb. Niniejszy dokument skierowany jest do pracowników oraz rodziców. Dokument został zredagowany, by zyskać poczucie pewności, że nasza jednostka zawsze będzie podejmowała wszelkie możliwe działania, aby zapobiegać krzywdzeniu dzieci.

W przypadku podejrzenia lub ujawnienia okoliczności, które mogą wskazywać, że dziecku zagraża bądź dzieje się krzywda, działamy bezzwłocznie. Zapewniamy każdemu dziecku skuteczne wsparcie i ochronę.

Wewnętrzne procedury regulujące ochronę dziecka przed przemocą są zgodne z obowiązującymi w naszej jednostce dokumentami: Statutem, Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, Standardami opieki nad dziećmi do lat 3 oraz obowiązującymi przepisami prawa:

- ❖ Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- ❖ Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991.120.526 ze zm.);
- ❖ Ustawą o opiece nad dziećmi do lat 3 z dnia lutego 2011r.
- ❖ Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".
- ❖ Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.)
- ❖ ROZPORZĄDZENIE MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ1) z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2024 poz. 1882)

CELE STANDARDÓW OCHRONY DZIECI:

- ❖ Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, rodzicom lub opiekunom, a także pracownikom żłobka;
- ❖ Przekazanie pracownikom informacji, które pozwolą im wywiązać się z obowiązku ochrony dziecka na najwyższym możliwym poziomie;
- ❖ Dostarczenie rodzicom lub opiekunom informacji na temat zasad obowiązujących w żłobku, a także możliwości uzyskania wsparcia w sytuacji krzywdzenia dziecka;
- ❖ Włączenie rodziców i opiekunów w zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom.

Dokument ten reguluje procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem, rozpoznawanie i reagowanie na niepokojące sytuację w określony procedurami sposób postępowania. Ilekroć w niniejszych procedurach jest mowa o:

- ❖ **krzywdzeniu dziecka** należy rozumieć - każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działań ze strony rodzica/opiekuna, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka. Krzywdzenie dzieci to też beczynność społeczeństwa lub instytucji, a także rezultat takiej beczynności, który ogranicza równe prawa dzieci i zakłóca ich optymalny rozwój. Można wyróżnić następujące wymiary zjawiska krzywdzenia dziecka:

- **przemoc psychiczna** - przymus, groźby, obrażanie, wyzywanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, krzyczenie, wyśmiewanie, lekceważenie,
 - **przemoc fizyczna** - szarpanie, kopanie, popychanie, policzkowanie, przypalanie papierosem, bicie ręką przy użyciu przedmiotów, klaps,
 - **przemoc seksualna** - gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych,
 - **przemoc ekonomiczna** - unikanie płacenia alimentów, zakazywanie członkowi rodziny pracy lub edukacji w celu zdobycia zatrudnienia, przywłaszczanie do swoich celów wspólnych środków na utrzymanie rodziny,
 - **zaniedbanie** - głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z dzieckiem do lekarza (gdy tego wymaga), brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak przejawiania zainteresowania, w jaki sposób dziecko spędza wolny czas, jaki ma zainteresowania, problemy oraz potrzeby,
 - **alienacja rodzicielska** - ograniczenie kontaktu i izolowanie dziecka od drugiego rodzica, odcinanie drugiego rodzica od informacji dotyczących dziecka, wymazywanie drugiego rodzica z życia dziecka, niszczenie zdjęć i pamiątek, przedstawianie drugiego rodzica w złym świetle, zakazywanie dziecku swobodnego mówienia i wyrażania miłości do drugiego rodzica;
- ❖ **przemocy domowej** - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- ❖ **Pracownik żłobka** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy pracę, powołania lub umowy cywilno-prawnej.
- ❖ **Dziecko** - osoba przyjęta do żłobka w toku postępowania rekrutacyjnego, po dopełnieniu wszelkich niezbędnych formalności przez rodziców;
- ❖ Osobie odpowiedzialnej za Wewnętrzne procedury regulujące ochronę dzieci przed krzywdzeniem zwany również **koordynatorem** - to wyznaczony przez Dyrektora pracownik lub dyrektor sprawujący nadzór nad realizacją wewnętrznych procedur ochrony dzieci przez przemocą;
- ❖ **Zespół interwencyjny** to powołany przez Dyrektora w przypadku podejrzenia stosowania przemocy fizycznej lub psychicznej o dużym nasileniu oraz podejrzenia wykorzystania seksualnego. W skład zespołu wchodzi: Dyrektor, opiekun, personel medyczny, inne osoby mające wiedzę na temat krzywdzenia dziecka.

II. Dotychczasowe działania, które przynosiły pozytywne efekty w ochronie dziecka przed przemocą

Ochrona dzieci przed przemocą w żłobku jest niezwykle ważnym zadaniem, a wiele działań przynosi pozytywne efekty w tej dziedzinie. Oto niektóre z dotychczasowych działań, które przyniosły pozytywne efekty w ochronie dzieci przed przemocą w żłobku:

♥ **Edukacja i świadomość:**

- Programy edukacyjne dla personelu żłobka, rodziców na temat przemocy, jej negatywnych skutków i jak jej zapobiegać;
- Warsztaty dla opiekunów dotyczące rozpoznawania oznak przemocy i skutecznych sposobów jej zapobiegania.

♥ **Monitoring i nadzór:**

- Regularne obserwacje i oceny zachowań dzieci w żłobku w celu wykrywania potencjalnych problemów;
- Monitorowanie pracy personelu pod kątem przestrzegania zasad bezpieczeństwa i zapobiegania przemocy.

♥ **Zasada "zerowej tolerancji":**

- Wdrożenie zasady "zerowej tolerancji" wobec przemocy i agresji, co oznacza, że wszelkie incydenty są natychmiast reagowane i rozwiązywane.

♥ **Włączenie rodziców:**

- Aktywne zaangażowanie rodziców w życie żłobka i edukację ich w zakresie przeciwdziałania przemocy.

♥ **Współpraca z lokalnymi władzami i organizacjami:**

- Współpraca z lokalnymi organami nadzoru edukacyjnego i innymi instytucjami, które mogą pomóc w zapewnieniu bezpieczeństwa dzieciom.

♥ **Kreowanie pozytywnego środowiska:**

- Stworzenie atmosfery opartej na szacunku, współpracy i rozwiązywaniu konfliktów w sposób konstruktywny.
- Promowanie pozytywnych relacji między dziećmi i dorosłymi.

Wdrożenie tych działań przynosi pozytywne efekty w ochronie dzieci przed przemocą w żłobku, poprawiając ich bezpieczeństwo i rozwój. Warto również pamiętać, że skuteczność tych działań wymaga ciągłego monitorowania i dostosowywania do zmieniających się potrzeb i sytuacji

III. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

Żłobek Miejski w Oleśnie zatrudnia osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi. Aby sprawdzić powyższe, żłobek podczas rekrutacji żąda następujących informacji:

- ❖ Dane osobowe kandydata
- ❖ Wykształcenie,
- ❖ Kwalifikacje zawodowe,
- ❖ Przebieg dotychczasowego zatrudnienia kandydata.

Żłobek może prosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie takich danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę.

Przed dopuszczeniem pracownika do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi Żłobek jest zobowiązany sprawdzić osobę zatrudnioną w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

Wydruk z Rejestru przechowywany jest w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.

Jednym z wymogów zatrudnienia opiekuna jest tzw. niekaralność karna. Opiekun nie może być bowiem skazany prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo.

Każdy przyjmowany pracownik do Żłobka Miejskiego w Oleśnie zostaje zapoznany z niniejszymi standardami.

IV. Zasady bezpiecznej relacji personel-dziecko

Nadrzędnym celem wszelkich działań podejmowanych przez personel żłobka jest promowanie dobra dziecka i jego najlepszego interesu. Personel traktuje każde dziecko z szacunkiem, dbając o jego godność oraz potrzeby. Absolutnie niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie wobec dziecka. Personel w pełni przestrzega obowiązującego prawa, wewnętrznych przepisów instytucji oraz swoich kompetencji w celu osiągnięcia tych celów. Zasady tworzenia bezpiecznych relacji z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów oraz wolontariuszy i są potwierdzone przez podpisanie odpowiedniego oświadczenia

Pracownicy Żłobka Miejskiego w Oleśnie zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi. Należy za każdym razem rozważyć, czy reakcja, komunikat lub działanie wobec dziecka jest adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci.

Pracowniku! Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

Gdy do Żłobka uczęszcza dziecko przewlekłe chore opiekun zobowiązany jest zapoznać się z pozyskanymi przez żłobek informacjami na temat choroby dziecka oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu. Opiekun zobowiązany jest dostosować formy pracy edukacyjnej, wychowawczej i opiekuńczej do możliwości psychofizycznych tego dziecka.

Komunikacja z dziećmi

- ❖ W komunikacji z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek.
- ❖ Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- ❖ Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno Ci krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
- ❖ Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- ❖ Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
- ❖ Nie wolno Ci zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- ❖ Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęła instytucja) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.

Kontakt fizyczny z dziećmi

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

- ❖ Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
- ❖ Nigdy nie dotykaj dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- ❖ Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
- ❖ Nie angażuj się w takie aktywności jak udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
- ❖ Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- ❖ Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie zobowiązującą procedurą interwencji.
- ❖ **Czynności pielęgnacyjne-** podczas czynności pielęgnacyjnych, higienicznych i związanych z ochroną zdrowia dziecka, ograniczaj kontakt fizyczny z dzieckiem do czynności niezbędnych, adekwatnych do wieku i rozwoju dziecka. Przeprowadzaj je w taki sposób, aby podczas przebywania z dzieckiem na osobności zawsze istniała możliwość kontroli ze strony innej osoby.

Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.

- ❖ Nie wolno Ci zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.
- ❖ Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
- ❖ Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrektora, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

- ❖ Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

V. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

Żłobek Miejski w Oleśnie zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie zobowiązującymi przepisami prawa. Żłobek, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Wykorzystujemy zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.

Żłobek uzyskuje pisemne zgody rodziców (opiekunów) na robienie dzieciom zdjęć oraz publikowanie ich w mediach społecznościowych oraz stronie internetowej żłobka podczas podpisywania umów. Rodzic ma prawo wycofać swoją zgodę w każdym momencie trwania roku szkolnego, bez wskazywania uzasadnienia swojej decyzji. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.

Jeśli dzieci, rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, będziemy respektować ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustalimy z rodzicami/opiekunami prawnymi i dziećmi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrzymywać jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych. Rozwiązanie, jakie przyjmujemy, nie będzie wykluczające dla dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

VI. Jak rozpoznać przemoc wobec dziecka ?

Występowanie pojedynczego symptomu nie zawsze mówi o tym, że dziecko doświadcza przemocy, jeśli jednak symptom powtarza się, bądź występuje ich kilka równocześnie z dużym prawdopodobieństwem możemy określić, że mamy do czynienia z krzywdzeniem dziecka. **Zareaguj, gdy:**

- ❖ Dziecko jest często brudne, nieprzyjemnie pachnie,
- ❖ Dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia,
- ❖ Podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp. Dziecko często je zmienia,
- ❖ Dziecko boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu,
- ❖ Dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła,
- ❖ Dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.,
- ❖ Dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone, depresyjne itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się,

Zwróć uwagę, gdy:

- ❖ Rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnienia przyczyn obrażeń dziecka,
- ❖ Rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka,
- ❖ Rodzic (opiekun) mówi o dziecku w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża i strofuje dziecko (np.: używając określeń takich, jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”),
- ❖ Rodzic (opiekun) poddaje dziecko surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca dziecko,
- ❖ Rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami dziecka,
- ❖ Rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji,
- ❖ Rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie,
- ❖ Rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np.: reaguje nieadekwatnie do sytuacji, wypowiada się niespójnie,
- ❖ Rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby dziecka,
- ❖ Rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym z dzieckiem (na przykład podczas zabawy),
- ❖ Rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

VII. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka niepełnosprawnego oraz chorego przewlekłe

Zwracając uwagę na symptomy występujące u dziecka przewlekłe chorego, należy skupić się na trudnościach, jakie niesie ze sobą choroba, w którą zmaga się dziecko. Należy zaznaczyć, że dziecko to – oprócz trudnych dla niego zmian biologicznych, powstałych na skutek choroby – odczuwa zmiany w samopoczuciu oraz boryka się z adaptacją do swego nowego statusu społecznego, czyli zarówno z własnym odbiorem sytuacji, jak i reakcją innych osób. Rozpoznanie przemocy stosowanej wobec dziecka niepełnosprawnego i chorego przewlekłe jest zadaniem skomplikowanym, i to z wielu powodów.

- ❖ Świadkowie – W wielu sytuacjach ze względów środowiskowych świadkowie mogą mieć kłopot z dostępem do dziecka, a rodzice i opiekunowie, jeśli nawet stosują przemoc wobec niego, nadal pozostają najważniejszymi i często jedynymi opiekunami;
- ❖ Ślady - Rozpoznanie śladów bywa skomplikowane na skutek trudności w ustaleniu ich pochodzenia;
- ❖ Objawy dodatkowo towarzyszące niepełnosprawności lub chorobie dziecka – Objawy te mogą być podobne do objawów z obszaru niepełnosprawności lub choroby, i dlatego bywają z nimi mylone. Przykładem takich objawów są zachowania lękowe dziecka, unikanie lub wycofywanie się z kontaktu. Ważna jest analiza, z czego wynikają niewłaściwe zachowania opiekuna – czy są konsekwencją obciążeń, braku wiedzy, powielania wzorców czy innych przyczyn;
- ❖ Problemy w komunikacji - Ujawnienie stosowania przemocy wobec dziecka może być utrudnione ze względu na jego izolację od innych dorosłych osób, ale także z powodu kłopotów w komunikowaniu się z nim, głównie ograniczeń w komunikacji słownej.

VIII. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

- ❖ W przypadku uzyskania przez pracownika informacji, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji do Dyrektora.
- ❖ Dyrektor wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa i informuje ich o podejrzeniach.
- ❖ Dyrektor powinien sporządzić opis sytuacji żłobkowej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, opiekunami i rodzicami oraz plan pomocy dziecku.
- ❖ Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - podjęcia przez żłobek działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;

W przypadkach bardziej skomplikowanych dyrektor powołuje **Zespół interwencyjny**, w skład którego wchodzi: Dyrektor, opiekun, pracownik medyczny oraz inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka.

- ❖ Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, spełniający wymogi określone wyżej na podstawie opisu sporządzonego przez Dyrektora oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
- ❖ Dyrektor informuje rodziców (opiekunów) o obowiązku żłobka zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd).
- ❖ Po poinformowaniu rodziców przez Dyrektora – zgodnie z punktem poprzedzającym – Dyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu.
- ❖ Wszyscy pracownicy żłobka i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

IX. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego:

- ❖ Pracownik podejrzewający krzywdzenie dziecka przez osobę ze środowiska rodzinnego zgłasza problem do Dyrektora ;
- ❖ Dziecko zostało skrzywdzone: - nastąpiła przemoc fizyczna, psychiczna lub dziecko było świadkiem przemocy w rodzinie - zostało zagrożone dobro dziecka - nastąpiło podejrzenie przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka;
- ❖ Dyrektor powołuje zespół interwencyjny, który zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia:
 - prowadzi rozmowę z rodzicem - opiekunem (w przypadku przemocy w rodzinie - z rodzicem/opiekunem niekrzywdzącym) w obecności opiekuna i pracownika medycznego,
 - informuje o ustawowym obowiązku podjęcia interwencji prawnej - informuje o placówkach świadczących pomoc,
- ❖ W przypadku potwierdzenia podejrzenia, że fakt krzywdzenia miał miejsce, na wniosek Dyrektora , właściwy organ wszczyna postępowanie zmierzające do ustalenia planu pomocy dziecku (zapewnienie mu bezpieczeństwa, wsparcie go przez placówkę, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia, dyrektor może złożyć (równolegle lub niezależnie) wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka /rodziny.
- ❖ Dyrektor Żłobka może również złożyć zawiadomienie na policję lub do prokuratury.
- ❖ Wszystkie czynności dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania;

X. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia dziecka w żłobku przez pracownika jednostki:

- ❖ Osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka przez pracownika w żłobku zgłasza problem Dyrektorowi.
- ❖ Dyrektor zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z pracownikiem żłobka podejrzanym o krzywdzenie, jego rodzicami lub prawnymi opiekunami.
- ❖ Odsuwa pracownika od bezpośredniej pracy z dziećmi do czasu wyjaśnienia zdarzenia.
- ❖ Wszystkie czynności dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania.
- ❖ W przypadku, gdy doszło do naruszenia praw lub dobra dziecka, Dyrektor ma 14 dni kalendarzowych na zawiadomienie o zdarzeniu rzecznika dyscyplinarnego. Termin ten liczy się od dnia powzięcia informacji o zdarzeniu.
- ❖ Zawiadomienie rzecznika dyscyplinarnego nie musi być pisemne, dozwolona jest także forma telefoniczna czy też elektroniczna. W treści takiego zawiadomienia warto szczegółowo opisać zdarzenie, na podstawie którego dyrektor wysnuł podejrzenie popełnienia przez opiekuna przewinienia dyscyplinarnego.

XI. Ważne telefony i adresy

Punkt Interwencji Kryzysowej w Oleśnie:

ul. Marii Konopnickiej 8, 46 -300 Olesno

Tel. **501-581-147.**

e-mail: sekretariat@pcprolesno.pl

Z porad Punktu Interwencji Kryzysowej mogą korzystać osoby doświadczające różnego rodzaju kryzysów. Osoby, które odczuwają lub doświadczają wydarzeń, sytuacji trudnych, nie do zniesienia – które często wynikają z nagłych zmian zachodzących w życiu, przypadkowych zdarzeń.

Punkt udziela form pomocy jak:

- ❖ porady prawne – w szczególności : sporządzanie pism procesowych, informowanie o procesie postępowania w danej sytuacji, także podstawowych rad jak np. zachować się na sali rozpraw;
- ❖ porad psychologa -poprzez konsultacje, wsparcie psychologiczne;
- ❖ porad pracownika socjalnego;
- ❖ terapeuty uzależnień.

Ofiary przemocy domowej kierowane są często do Punktu w wyniku współpracy głównie z Policją, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Poradnią Psychologiczno –Pedagogiczną, Zespołami Interdyscyplinarnymi przy Ośrodkach Pomocy Społecznej z terenu powiatu oleckiego.

Pozostałe pomocne numery telefonu dla osób dotkniętych przemocą:

- ❖ **Telefon Zaufania** - 19 288 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 20:00 - 08:00; w soboty, niedziele i święta - całodobowo);
- ❖ **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** – tel. 800 120 002 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz e-mail: niebieskalinia@niebieskalinia.info;
- ❖ **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” Instytutu Psychologii Zdrowia** – tel. (22) 668 70 00 oraz 116 123 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- ❖ **Centrum Praw Kobiet** – tel. 800 107 777 (telefon interwencyjny czynny całą dobę; po połączeniu należy wybrać 1 i potem 3);
- ❖ **Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę** – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – tel. 116 111 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz Telefon dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole – tel. 800 100 100 (linia czynna od poniedziałku do piątku, w godz. 12 – 15);
- ❖ **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka** – tel. 800 12 12 12 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- ❖ **Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc”** – tel. 800 120 148 – (bezpłatna linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu);
- ❖ **Linia wsparcia psychologicznego Polskiego Czerwonego Krzyża** – tel. (22) 230 22 07 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 16 – 20);
- ❖ **Bezpłatna aplikacja mobilna „Twój parasol”** – <https://twojparasol.com/>.

Instytucje i organizacje, do których można się zwrócić o pomoc:

Komenda Powiatowa Policji w Oleśnie

ul. Klonowa 1A, 46-300 Olesno

tel. 47 863 62 03

fax: 47 8636545,

adres e-mail: dyzurny.ol@op.policja.gov.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie

ul. Konopnickiej 8, 46-300 Olesno

tel. 34 350 51 25 do 27

fax. 34 359 73 15

e-mail: pcprol@interka.pl, pcprol@interia.pl

Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Oleśnie:

ulica Dębowa 3

46-300 Olesno

numer telefonu: 34 358 28 74

e-mail: ppp-p_olesno@wp.pl

XII. Procedury przeglądu standardów ochrony dzieci

Aktualizacja sztandarów

1. Dyrektor Żłobka Miejskiego przeprowadza raz na dwa lata ankietę skierowaną do pracowników, a szczególności do opiekunów grup dzieci, która obejmuje znajomość oraz przestrzeganie standardów ochrony dzieci, a także ewentualną potrzebę wprowadzenia zmian w istniejących już w placówce standardach, Wzór ankiety stanowi załącznik nr 3.
2. Na podstawie ankiety wyciągane są wnioski, na podstawie których dokonuje się aktualizacji standardów ochrony dzieci.
3. Jeżeli stopień znajomości standardów ochrony dzieci wśród pracowników jest niewystarczający, dyrektor ma obowiązek przeprowadzić dla nich szkolenie uzupełniające wiedzę w tym zakresie.

Załącznik nr 1 – Protokół interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyny interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez opiekuna	Data	Działanie
5. Spotkanie z opiekunami dziecka	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	• Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, • Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, • Inny rodzaj interwencji. Jaki? :	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji.		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli jednostka uzyskała informację o wynikach/działaniach jednostki/działania rodziców	Data	Działanie

Załącznik nr 2 – Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci

.....
(Miejscowość, data)

Ja, PESEL
oświadczam, że nie byłem/em skazany za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne
postępowania karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałem się z zasadami ochrony dzieci obowiązującymi w Żłobku
Miejskim w Oleśnie zobowiązuje się do ich przestrzegania.

.....
(podpis)

Załącznik nr 3 – Wzór ankiety

Ankieta dot. Standardów ochrony małoletnich zwanej „Polityką Ochrony dzieci przed krzywdzeniem” w Żłobku Miejskim w Oleśnie

Drodzy Pracownicy! Niniejsza ankieta dot. realizacji Standardów ochrony małoletnich w Żłobku Miejskim w Oleśnie. Proszę o jej anonimowe wypełnienie. Dzięki analizie zebranych danych będzie można wprowadzać ewentualne zmiany, które pozwolą nam na efektywniejszą realizację w/w Standardów.

Dyrektor Żłobka Miejskiego w Oleśnie

..... pieczęć placówki	
1.	Czy zna Pani obowiązujące w Żłobku Miejskim w Oleśnie Standardy ochrony małoletnich- politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem? TAK NIE
2.	Czy w Pani ocenie obowiązująca w Żłobku Miejskim w Oleśnie Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem są stosowane? TAK NIE
3.	Czy potrafi Pani rozpoznać przejawy krzywdzenia dziecka? TAK NIE
4.	Czy wie Pani jakie działania należy podjąć w sytuacji stwierdzenia podejrzenia krzywdzenia dziecka? TAK NIE
5.	Czy w pracy na obecnym stanowisku spotkała się Pani z sytuacją, która wymagała podjęcia konkretnej interwencji? TAK NIE
6.	Czy ma Pani sugestie/uwagi dotyczące Standardów ochrony małoletnich- polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Żłobku Miejskim w Oleśnie?